

PRIVALOMA LITERATŪRA

5-6 KLASĖ

Lietuvių literatūros tekstai (nurodomi chronologine tvarka)

Kaip atsirado žemė ir Sužeistas vėjas (pasirinktos sakmės)

Lietuviškos pasakos. *Baltas vilkas. Dvylika brolių, juodvarniais lakstančių.*

Stiklo kalnas

Maironis. *Trakų pilis. Milžinų kapai. Pavasaris*

Šatrijos Ragana. *Irkos tragedija*

J. Biliūnas. *Kliudžiau. Brisiaus galas. Kūdikystės sapnai* (pasirinkta ištrauka)

A. Vienuolis. *Padavimai ir legendos* arba V. Krėvė. *Dainavos šalies senų žmonių padavimai*, arba

A. Ramonas. *Vilniaus legendos. Pasakos* (pasirinkti kūriniai)

V. Krėvė. *Galvažudys*

J. Aistis. *Peizažas*

S. Nėris. *Eglė žalčių karalienė*

A. Vaičiulaitis. *Nidos žvėryns. Auksinė kurpelė*

P. Cvirka. *Vaikų karas*

H. Radauskas. *Gėlė ir vėjas. Lietus. Balti malūnai*

V. Žilinskaitė. *Nebijokė* (pasirinkti kūriniai)

S. Geda. Baltoji varnelė arba J. Erlickas. *Bobutė iš Paryžiaus*, arba *Lakštingala Zarasuose*, arba *Bilietas iš dangaus*, arba V. Kukulas. *Vėjo birbynė* (pasirinkti eileraščiai)

Visuotinės literatūros tekstai (nurodomi abėcėlės tvarka)

Biblia (ištraukos iš *Senojo Testamento Pradžios knygos* apie pasaulinį tvaną
arba Nojaus arką)

H. K. Andersenas. *Pasakos* arba *Žiemos pasakos* (1 ar 2 pasirinktos pasakos)

F. Bernet (F. H. Burnett). *Paslaptinges sodas* arba S. Kūlidž (S. Coolidge). *Ką nuveikė Keitė*, arba L. M. Montgomeri (L. M. Momtgomery). *Anė iš Žaliastogų*, arba E. H. Porter. *Poliana*, arba J. Spyri. *Heida*

A. Čechovas (pasirinkta novelė)

J. Gorderis (J. Gaarder). *Ei, ar čia yra kas nors?* arba N. Bebit (N. Babbitt). *Amžinieji Takiai*, arba M. Endė (M. Ende) *Momo*, arba *Nuostabus pasakojimas apie laiko vagis ir mergaitę*, kuri žmonėms grąžino iš jų pavogtą laiką

Graikų mitai. (Dedalas ir Ikaras. Tesėjo kelionė į Kretą)

T. Janson. *Burtininko skrybėlė* arba *Muminuko téčio memuarai*

A. Lindgren. *Broliai Liūtaširdžiai* arba *Mijo, mano Mijo*, arba *Ronja plėšiko duktė*

K. Paterson. *Tiltas į Terabitiją (Smarkuolė Gilė Hopkins)* arba E. Doneli (E. Donnelly). *Sudie, seneli, ištariau aš tyliai*, arba J. Richter. *Lydekos vasara*

A. De Sent-Egziuperi (A. De Saint-Exupéry). *Mažasis princas*

M. Tvenas (M. Twain). *Tomo Sojerio nuotykiai*

Rekomenduojamų skaityti knygų sąrašas skelbiamas Švietimo plėtotės centro interneto svetainėje adresu www.pedagogika.lt.

PRIVALOMA LITERATŪRA

7-8 klasė

Privalomos literatūros sąrašas

- Lietvių literatūros tekstai** (nurodomi chronologine tvarka) K. Donelaitis. *Metai* (išstrauka)
V. Pietaris. *Algimantas* (išstrauka) Maironis. *Jūratė ir Kastytis*
V. Krėvė. *Skerdžius*
J. Biliūnas. *Laimės žiburys*
S. Nėris. *Anksti rytą* (pasirinkti eileraščiai) K. Boruta. *Baltaragio malūnas*
K. Ostrauskas. *Jūratė ir Kastytis*
M. Martinaitis. *Žemės dukra*
J. Vaičiūnaitė arba A. Marčėnas, arba S. Parulskis. *Poezija* (pasirinkti eileraščiai)
B. Radzevičius. *Žmogus sniege*
B. Vilimaite. *Papartynų saulė* (pasirinktos novelės) J. Erlickas. *Humoreskos* (pasirinkti kūriniai).
Visuotinės literatūros tekstai (norodomis abėcėlės tvarka)
- Biblia* (išstraukos iš *Senojo Testamento Pradžios knygos*: pasakojimas apie nupuolimą, pikto kilmę; išstraukos iš *Naujojo Testamento Evangelijos pagal Matą* (palyginimas apie sejėją, palyginimas apie talentus).
- R. Bredberis (R. Bradbury). *Pradžios pabaiga* arba *Akies mirksniu* (pasirinkti kūriniai)
R. Bredberis (R. Bradbury). *Pienių vynas*
D. Defo (D. Defoe). *Robinzonas Kruzas*
Graikų mitai. Prometėjas. Heraklis (pasirinktas mitas) V. Goldingas (W. G. Golding). *Musių valdovas*
M. Gripė (M. Gripe). *Nepaprasta Agnesės Sesiliojų istorija*
Homeras. *Odisėja* (išstraukos)
A. Konan Doilis (A. Conan Doyle). *Užrašai apie Šerloką Holmsą*
A. Mickevičius (A. Mickiewicz). *Gražina*
L. Lauri (L. Lowry). *Siuntėjas*
E. A. Pou (E. A. Poe). *Raudonosios mirties kaukė* (pasirinkti kūriniai)
O. Proisleris (O. Preussler). *Krabatas, arba Treji metai užburtame malūne*
arba Dž. Kriusas (J. Krüss). *Timas Taleris, arba Parduotas juokas*
V. Šekspyras (W. Shakespeare). *Romeo ir Džiuljeta*
Tūkstantis ir viena naktis (pasirinktos pasakos)

Rekomenduojamų skaityti knygų sąrašas skelbiamas Švietimo plėtotės centro svetainėje adresu
www.pedagogika.lt.

PRIVALOMA LITERATŪRA

9-10 klasė

Privalomos literatūros sąrašas

Lietuvių literatūros tekstai (nurodomi chronologine tvarka) Lietuvių pasakos. *Eglė Žalčių karalienė*
Pasakos apie bebaimį herojų ir baimės paieškas
Gedimino laiškai (pasirinktinai) M. Daukša. *Postilė*. (Prakalba)
M. Mažvydas. *Katekizmas*. (Prakalba) A. Baranauskas. *Anykščių šilelis* Maironis. *Pavasario balsai*
V. Mykolaitis-Putinas arba B. Srunga (pasirinkti simbolistiniai eiléraščiai)
J. Aistis, A. Miškinis, B. Brazdžionis, S. Néris (pasirinkti neoromantiniai eiléraščiai)
Žemaitė. *Marti*
J. Savickis. *Kova* arba P. Cvirka. *Saulėlydis Nykos valsčiuje (Kasdienės istorijos)* (pasirinkta novelė)
A. Vaičiulaitis. *Valentina* arba I. Šeinius. *Kuprelis*
K. Binkis. *100 pavasarių*
H. Radauskas (pasirinkti eiléraščiai)
V. Mačernis. *Po ūkanotu nežinios dangum* (pasirinkti sonetai) B. Srunga. *Dievų miškas* (ištrauka)
A. Škėma. *Raštai* (pasirinkta novelė)
J. Aputis arba R. Granauskas (1 ar 2 pasirinktos novelės)
J. Grušas. *Barbora Radvilaitė* arba *Meilė, džiazas ir velnias*
A. Mackus. *Žodžiai ir raidės* arba Liūnė Sutema. *Tebūnie* (pasirinkti kūriniai)
M. Martinaitis. *Kukučio baladės* (pasirinkti kūriniai) S. Šaltenis. *Riešutų duona*
J. Ivanauskaitė. *Pakalnučių metai* arba S. T. Kondrotas. *Ivairių laikų istorijos*
V. Juknaitė. *Išsiduosi. Balsu* arba *Tariamas iš tamsos* (pasirinktos ištraukos)

Visuotinės literatūros tekstai (nurodomi chronologine tvarka)

Graikų mitai. Sizifas. Narcizas
Sofoklis. *Edipas karalius* arba *Antigonė*
Biblia. Senasis Testamentas. Pradžios knyga (pasakojimas apie Kainą ir Abelį, pasakojimas apie Babelio bokštą). Ištraukos iš *Naujojo Testamento Evangelijos pagal Matą* (Kalno pamokslas, palyginimas apie vynuogyno darbininkus)
Rolando giesmė arba *Tristanas ir Izolda*, arba *Apvaliojo stalo riteriai* (ištraukos)
Senovės ryty poezija (pasirinktinai)
M. de Servantes Savedra (M. de Cervantes Saavedra). *Don Kichotas* (ištrauka)
V. Šekspyras (W. Shakespeare). *Karalius Lyras* arba *Makbetas*
Ž. B. Moljeras (J. B. Molière). *Don Žuanas* arba *Tartufas*
A. Mickevičius (A. Mickiewicz). *Vélinės* arba *Konradas Valenrodas* (pasirinktos ištraukos)
O. de Balzakas (H. de Balzac). *Tėvas Gorijo* arba *Eugenija Grande*
A. Platonovas arba I. Buninas (pasirinktas apsakymas)
R. M. Remarkas (R. M. Remarque). *Vakaru fronte nieko naujo* arba *Juodasis obeliskas*
Dž. Selindžeris (J. D. Salinger). *Rugiuose prie bedugnės*
U. Eco (U. Eco). *Rozės vardas*
J. Gorderis (J. Gaarder). *Mergaitė su apelsinais*

REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

5–6 klasės

- K. Boruta. *Jurgio Paketurio klajonės*
R. Černiauskas. *Jūra yra sūri, Čir vir vir pavasaris*
V. Dautartas. *Žydrėjį jungos arba R. Spalis. Gatvės berniuko nuotykiai*
L. Degėsys. *Žolynas. Žvėrynas, Gerai, bet nelabai* (melų pasakos)
L. Gutauskas. *Paukščių takas* (eilėraščiai)
J. Jankus. *Po raganos kirviu*
V. V. Landsbergis. *Obuolių pasakos* arba R. Černiauskas. *Slieko pasaka*
I. Meras. *Geltonas lopas*
G. Morkūnas. *Vasara su katšuniu (Gržimo istorija)*
V. Petkevičius. *Didysis Medžiotojas Mikas Pupkus*
S. Poškus. *Nebaigta pasaka*
V. Račickas. *Zuika padūkėlis* arba *Jos vardas Nippė*
K. Saja. *Būrimas obuolio séklom*
P. Tarasenka. *Perkūno šventykloje*
M. Vainilaitis. *Kaulo bobos apžavai* arba *Sidabrinė kultuvėlė*, arba *Akivarų tiltas*
J. Žilinskas. *Gugis – girių kaukas ir žmonių draugas*
- E. Blyton. *Šauniojo penketuko nuotykiai* arba P. Berna. *Arklys be galvos*
Broliai Grimai. *Vaikų ir namų pasakos*
Ch. R. Chimenesas. *Plateras ir aš* arba K. Dicamillo. *Pasaka apie Desperą*
M. De Jongas. *Gandralizdis ant stogo* arba O'Dell. *Mėlynųjų delfinų sala*, arba F. Istvaan. *Lutra (Murza)*, arba F. Zaltenas. *Bembis. Bembio vaikai*, arba F. Movetas. *Šuo, kuris nenorejo būti šunimi*
Janošas (Janosh). *Brolių Grimų pasakos kitaip*
T. Janson. *Tétis ir jūra* arba *Nematomas vaikas* L. Kerolis. *Alisa stebuklų šalyje* arba M. Macourekas. *Du šimtai senelių*, arba R. Dahl. *Raganos*
S. Lagerlöf. *Stebuklingosios Nilso kelionės*
K. S. Liuisas. *Liūtas, burtininkė ir drabužių spinta* arba Dž. K. Rouling. *Haris Poteris ir Išminties akmuo*, arba Dž. R. R. Tolkinas. *Habitas*
H. Malot. *Be šeimos* arba K. Hagerup. *Morkus ir Diana*, arba F. Erlingsson. *Benjaminas Balandis*, arba M. Gripė. *Jozefina*, arba *Hugas ir Jozefina. Hugas*, arba J. Mark. *Griaustinis ir žaibai*, arba E. Colfer. *Benis ir Omaras*, arba V. Železnikovas. *Visi svajoja apie šunį* arba *Baidyklė*
A. Maršalas. *Aš moku šokinėti per balas* arba *Papasakok apie kalakutą, Džo*
P. Moon. *Neskaityk šios knygos*
J. C. Mourlevat. *Upė, tekanti atgal*
B. Park. *Čia buvo Mikas Hartas* arba R. Welsh. *Drakono sparnai*, arba G. Paris. *Moliūgėlio istorija*
B. Reuteris. *Busterio pasaulis* arba L. Sachar. *Berniukas mergaičių tualete*, arba C. Biodker. *Silas ir juodoji kumelė*
V. Sarojanas. *Tėti, tu keistuolis. Mama, aš tave myliu* arba U. Starkas. *Sikstenas*, arba R. Dahl.
Denis pasaulio čempionas, arba K. Niostlinger. *Pirmadienį viskas kitaip*
K. Steinsdóttir. *Spurgos ir karis* arba *Angelas Vakarų rajone*
E. Švarc. *Žvaigždūnė* arba M. Murray. *Beveik neįtikėtina Kedrės B. Hartli istorija (tos, kuri planavo nepaprastą gyvenimą; Beveik neabejotina Kedrės B. Hartli šlovė (tos, kuri negali nesklandytis aukštai ir nemylėti giliai)*
H. Varmer, L. Brøgger. *Vargšas berniukas iš Odensės* arba K. Ljunggren. *Svečiuose pas Astridą Lindgren*
Ž. Vilson. *Mes – dvynės* arba D. Geisler. *Slapti Vandos užrašai*, arba S. Olsson, A. Jacobson. *Berto dienoraštis* arba *Berto žygiai*, arba P. Džonsonas. *Kaip auklėti savo tévus*

REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

7–8 klasės

- A. Balbierius. *Giedančios upės*
L. Dovydėnas. *Naktys Karališkiuose*
J. Ivanauskaitė. *Kelionių alchemija (Kelionė į Šambalą)* (pasirinktos ištraukos)
V. V. Landsbergis. *Rudnosiuko istorijos*
Literatūra turistui (T. Venclovos *Vilniaus vardai* arba *Vilnius*) (pasirinktos ištraukos)
O. Milašius. *Lietuviškos pasakos*
M. K. Radvila-Našlaitėlis. *Kelionė į Jeruzalę* arba J. Savickis. *Kelionės*, arba A. Poška. *Nuo Baltijos iki Bengalijos*, arba T. Venclova. *Ligi Lietuvos 10 000 kilometrų*
B. Sruoga. *Giesmė apie Gediminą*
P. Žemgulytė. *Rugseji, šermukšnio uoga* (eileraščiai)
V. Žilinskaitė. *Kintas* arba K. Saja. ... *Kurio nieks nemylejo*
- H. Bičer-Stou. *Dédés Tomo trobelė*
G. A. Biurgeris. *Baronas Miunhauzenas*
E. Brisou-Pelen. *Vilkų žiema*
Sh. Creech. *Du mėnesiai kelio*
A. Dhotel. *Kraštas, kurio niekada neprieisi*
M. Endė. *Begalinė istorija*
A. Frank. *Dienoraštis*
H. Hagerup. *Pienės daina*
V. Haufas. *Pasakos*
T. Haugen. *Georgas ir Glorija*
S. Lagerlöf. *Portugalijos karalius*
H. Lee. *Nežudyk strazdo giesmininko*
H. C. Niostlinger. *Gretutė Zakkmajer* arba *Gretutei rūpi Hansiukas*, arba *Gretutė, mano mažutė*
F. Rabelais. *Gargantiua ir Pantagruelis*
Dž. Rodaris. *Dusyk gyveno baronas Lambertas*
L. Sachar. *Duobės*
U. Stark. *Ištiželiali ir pramušťgalviai* arba *Tegu baltieji lokiai šoka*, arba E. Kestneris. *Skrajojanti klasė*
Stefanie. *Agurkėliai su šokoladu* arba A. Broger. *Tu man patinki*
R. Swindels. *Bjaurius*
S. Townsend. *Slaptas Adriano Moulo dienoraštis*
O. Vaidas. *Laimingasis princas ir kitos pasakos* arba G. Olujič. *Žvaigždė, kurios krūtinėje kažkas tuksėjo*
P. Van Loon. *Siaubų autobusas*
J. Verne. *20 000 mylių po vandeniu* arba *Penkiolikos metų kapitonas*, arba R. Asprin. *Blėnių vežėčios*, arba H. Harrison. *Plieninė žiurkė*
M. Wahl. *Įsilaužėlis*
S. Waugh. *Žmogonai*
T. Wigersma. *Aštuonios dienos su Angelu* arba A. Sommer-Bodenburg. *Hana, mažasis Dievo angelėlis*
J. Wilson. *Vidurnaktis*

REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

9–10 klasės

Autobiografija: Žemaitė. *Autobiografija*, A. J. Greimas. *Intelektualinė autobiografija*, A. Nyka-Niliūnas. *Autobiografija, 1986* (ištraukos)

K. Binkis. *Atžalynas* (ištraukos)

L. S. Černiauskaitė. *Liučė čiuožia*

Dienoraštis: A. Baranauskas. *Dienoraštis*, A. Nyka-Niliūnas. *Dienoraščio fragmentai* (ištraukos) arba S. Nėris. *Dienoraštis* (ištraukos)

J. Erlickas. *Viršūnės ir kelnės* (recenzijos pasirinktinai)

Esė: A. J. Greimas. *Iš arti ir iš toli*, G. Beresnevičius. *Vilkų saulutė*, S. Parulskis. *Nuogi drabužiai*, D. Kajokas. *Migla Lu kalne*, L. Donskis. *Be pykčio* (ištraukos)

R. Gavelis. *Jauno žmogaus memuarai*

B. Januševičius. *0+6* (eilėraščiai-daiktai)

A. A. Jonynas. *Krioklys po ledu* (poezijos rinkinys)

J. Kunčinas. *Baltųjų sūrių naktis*

Laiškai: M. K. Čiurlionis. *Laiškai Sofijai*, J. Lukša. *Laiškai mylimosioms*, J. Mekas. *Laiškai iš Niekur* (pasirinktinai)

V. V. Landsbergis. *Pasakos nepasakos* (eilėraščiai)

V. Misevičius. *Paskendęs uostas* (*Jaunasis pagonis*)

V. Papievis. *Vienos vasaros emigrantai*

J. Skablauskaitė. *Liūnsargių moteris*

R. Šerelytė. *Balandų ratas* (ištraukos)

Vaižgantas. *Dédés ir dédienės* arba *Nebylys*

D. Almond. *Skeligas*

Aristofanas. *Debesys* (ištraukos)

M. Burges. *Heroinas*

F. R. De Chateaubriand. *René*

G. Flaubert. *Ponia Bovari*

M. Haddon. *Tas keistas nutikimas šuniui naktį*

K. Hamsunas. *Badas* arba *Viktorija*

K. Holubitsky. *Vienatvė prie Devyniasdešimties pėdų tvenkinio*

V. Hugo. *Paryžiaus katedra*

Y. Kawabata. *Sniegynų šalis*

J. Kriusas. *Timo Talerio lėlės*

S. Lagerlöf. *Sakmė apie Gestą Berlingą*

Laiškai: R. M. Rilke. *Laiškai jaunam poetui* arba Seneka. *Laiškai Liucilijui* (pasirinktinai)

G. De Maupassant. *Novelės* (pasirinktinai)

K. Mazetti. *Bandykim nekalbėti apie Dievą*

A. Miuntė. *Knyga apie San Mikelę*

G. Simenon (pasirinktas romanai)

Smėlio žmogus (vokiečių romantikų pasakos)

H. D. Toro. *Voldenas, arba gyvenimas miške*

O. Vaidas. *Dorijano Grėjaus portretas*

F. Villon, P. Verlaine, A. Rimbaud, Ch. Baudelaire (eilėraščiai pasirinktinai)